

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☎ Fax: 472-8860

Vj-113/2004/43.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **Axon Bérlet Kft. I.r.** és a **M8 Autóház Kft. II.r.** eljárás alá vont vállalkozások ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt indult eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

A Versenytanács az eljárást megszünteti.

A határozat ellen, annak kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatalnál előterjesztendő, de a Fővárosi Bírósághoz címzett keresettel élhetnek az eljárás alá vont vállalkozások

I n d o k o l á s

I.

A Gazdasági Versenyhivatal az 1996. évi LVII törvény (továbbiakban: Tpv.) 70. § (1) bekezdése alapján hivatalból indított vizsgálatot annak megállapítására, hogy az I. r. Axon Bérlet Kft. – aki áruját a II.r. eljárás alá vont vállalkozás közbejöttével értékesítette – a 2002-ben és a 2003. elején értékesített 198 db Rover 75 típusú gépkocsik értékesítésével összefüggésben a fogyasztók megtévesztésére alkalmas tájékoztatást adtak-e a jótállásra nézve.

A vizsgálat annak megindulásakor abból indult ki, hogy az egyébként túltárolt gépkocsikkal kapcsolatban új gépkocsira szólt a pénzügyi lízingajánlat, illetve az adásvételi szerződések azokat újként tüntették fel, illetőleg a személygépkocsik átadásakor a vevők az európai márkaszervizek listáját kapták meg, melyen a magyar képviselő is fel volt tüntetve.

Az eljárást megindító határozat továbbá abból indult ki, hogy a jótállással kapcsolatos munkálatokat a II.r. eljárás alá vont végzi, míg a hivatalos márkaszervizek azt csak térítés ellenében vállalják.

II.

1. Az I. r. eljárás alá vont vállalkozás márkafüggetlen autókereskedőként 2002-től van jelen a piacon.

2002-ben és 2003. elején az általa értékesített személygépkocsikat több forrásból szerezte be, azokat részben maga, részben egyéb – a nem hivatalos gyári márkakereskedői hálózathoz tartozó – más hazai vállalkozás importálta.

Az I.r. eljárás alá vont vállalkozás 2002-ben 148 db., míg 2003-ban 24 db. túltárolt Rover75 típusú gépkocsit importált, míg 26 db., ugyancsak túltárolt Rover75 típusú gépkocsit vásárolt a Globe Carex Kft-től.

Az importból beszerzett Rover75. típusú un. túltárolt személygépkocsik nem a gyártás évében kerültek értékesítésre, ugyanakkor a km. óra állása alapján, még nem futott, 0 km-es autóknak minősültek.

Az értékesített gépkocsik belföldi kiskereskedelmi árai kb. 20-30 %-kal alacsonyabbak voltak az ugyanazon időben, de új személygépkocsikra alkalmazott márkakereskedői áraknál, és hozzávetőlegesen megegyeztek a kétéves, használt belföldi autók árával.

2. 2002-ben és 2003-ban a magyar piacot nem jellemezte a 0 km-es személygépkocsik gyári márkakereskedőkön kívül történő értékesítése.

A Rover típusú személygépkocsik kizárólagos magyar importőre a Wallis Motor Kft. volt, ki a forgalomba került új személygépkocsikra (kötelező) jótállást biztosított, és az azzal összefüggő munkákat ingyenesen végezte

3. A II. r. eljárás alá vont vállalkozás márkafüggetlen gépjármű-szerviz tevékenységet folytat.

Fentiekén túl személygépkocsi értékesítéssel is foglalkozik, melyhez egy, kb. 190 m² –es bemutatótermet tart fenn, ahol kiállítja az általa forgalomba hozott autótípusokat.

4. A II.r. eljárás alá vont vállalkozás 2002. szeptember 30-án együttműködési megállapodást kötött az I.r. eljárás alá vont vállalkozással az I.r. eljárás alá vont vállalkozás által importált gépkocsik tárolására, műszaki felkészítésére és az adásvételi lebonyolítására.

A megállapodásban előzetesen rögzítették, hogy az I.r. eljárás alá vont által megvett 148 db. Rover75 típusú gépkocsi értékesítője 12 havi jótállást vállalt, és az esetben, ha a gépkocsik eladója a vállalt kötelezettséget nem teljesítené, úgy azt I.r. eljárás alá vont vállalkozás vállalja át.

Az átvállalt jótállás teljesítésével az I.r. eljárás alá vont vállalkozás a II.r. eljárás alá vont vállalkozást bízza meg a megállapodásban.

Megállapodtak abban is, hogy a jótállás érvényesítésének feltételeit a II.r. eljárás alá vont vállalkozás köteles ismertetni a vásárlókkal.

A megállapodás értelmében a II.r. eljárás alá vont vállalkozás vállalta azt is, hogy a jótállással összefüggő javításokat a gépjárművek átadását követő egy naptári napig végzi el.

A megállapodás érvényesült a 2003. elején az I. r. eljárás alá vont vállalkozás által importált további 24 gépkocsira is.

5. Azokat a személygépkocsikat, melyeket az I. r. eljárás alá vont vállalkozás belföldön vásárolt, az azokat importáló Glob Carex Kft-től, szintén a II.r. eljárás alá vont vállalkozás értékesítette. Utóbbi gépkocsik esetében a Globex Kft. vállalta a jótállást, és a vevők megkapták a Globe Carex Kft. által kiállított magyar nyelvű szervízkönyvet, valamint a jótállásra vonatkozó iratokat.

6. Fentiekre tekintettel az I.r. eljárás alá vont által importált gépkocsik jótállásával kapcsolatos tájékoztatási tevékenység képezte az eljárás tárgyát.

A rendelkezésre álló adatokból megállapítható volt, hogy az I. és a II. r. eljárás alá vont vállalkozás nem reklámozta az árukat.

Az autók felszereltségéről és áráról az azok iránt már ténylegesen érdeklődő potencióális vevők kaptak felvilágosítást a részükre átadott árlista alapján.

A gépkocsi iránt érdeklődők a vásárlás előtt kapták kézhez a dátum nélküli „A Rover75 tájékoztató a lebonyolításhoz” címet viselő iratot, mely - egyéb adatok mellett - a jótállásra is tartalmazott tájékoztatást „garancia” megnevezés alatt.

Az itt írt szövegezés szerint „a gyártó által előírt szervizeket bármely hivatalos Rover márkaszerviz ellátja.”

Fentiekén túl az iratban alábbi tájékoztatás szerepelt:

„A garanciális javításokat, egy a GM Rover GmbH által auditált szlovákiai márkaszerviz végzi, melynek bonyolításában közreműködünk”.

A fogyasztókkal kötött megállapodást megelőző szóbeli tájékoztatásra nézve részleges, és egymásnak ellentmondó adatok állnak rendelkezésre.

7. A fogyasztók – a rendelkezésre álló adatok szerint – vételre irányuló döntésüket abban a tudatban hozták meg, hogy a gépjárművek un. túltároltnak minősülnek, vagyis azok korábbi gyártásúak.

8. Ténylegesen, a II. r. eljárás alá vont vállalkozás 2003. február 28-án kelt levelével arról értesítette az autótulajdonosokat, hogy az autókön észlelt jeladó hibákat térítés ellenében javítja meg a megadott időpontban.

Az egyik fogyasztónak írt levélben arról tájékoztattak, hogy a 2002. december 10-én átvett gépkocsira csak 2003. október végéig volt jótállás.

Más fogyasztók vagy éltek a jótállással, vagy korlátozott körben vették azt igénybe. Volt olyan fogyasztó is, aki arról nem tudott a jótállásról.

III.

9. Az I.r. eljárás alá vont vállalkozás előadta, hogy az általa, jelen ügygel érintetten, értékesített személygépkocsik nem minősültek újnak, azokat használt gépkocsiként vámolták el.

Fentieknek megfelelően a jótállás vállalása bár nem volt kötelező, a vállalkozás azt vállalta.

A fogyasztók szóban kaptak tájékoztatást arra nézve, hogy a jótállás körébe tartozó meghibásodások esetén a II.r. eljárás alá vont vállalkozást kell felkeresniük a térítésmentes javítás érdekében.

A Globe Carex Kft-től belföldön vásárolt gépkocsikra az eladó kft. vállalt jótállást.

A II.r. eljárás alá vont vállalkozás előadta, hogy a gépkocsik iratait az I.r. eljárás alá vont biztosítottak, míg a szóbeli tájékoztatást ő adta.

IV.

10. A vizsgálati jelentés az eljárás megszüntetés indítványozta jogsértés hiányában.

A jelentésben írtak szerint az eset összes körülményeire, így a gépkocsi árára, életkorára, az értékesítés módjára (nem hivatalos kereskedő), a jótállási jegy hiányára figyelemmel nem valószínűsíthető, hogy az adott személygépkocsikkal kapcsolatos vásárlói döntést befolyásolta volna az írásbeli tájékoztatón kapott információ, vagyis a jelentés a jótállást nem tekintette az áru vásárlásával összefüggő lényeges körülménynek.

V.

11. A Tpv. 8. § (1) bekezdése szerint tilos a fogyasztók gazdasági versenyben történő megtévesztése. A személygépkocsik piacán közismerten sok vállalkozás ajánlja termékét a különböző gépkocsi-kategóriákban, így a Versenytanács a vizsgált magatartást olyan, a verseny piacon érvényesülő magatartásnak tekintette, melynek hatása van a gazdasági versenyben.

Fenti körben nem kizárólag az azonos típusú, és túltárolt gépkocsikat értékesítő vállalkozásokat vette figyelembe, mivel az esetleges márkahűség ellenére versenytársi árúnak minősülnek az azonos kategóriában értékesített további – új, vagy alig használt – autómárkák is.

12. A Tpv. 8. § (2) bekezdés c) pontja szerint jogsértőnek minősül, ha valamely vállalkozás az áru forgalmazásával összefüggő, a fogyasztó döntését befolyásoló körülményekről megtévesztésre alkalmas tájékoztatást ad.

A Versenytanács szerint a jótállás az áru forgalmazásával összefüggő olyan tájékoztatás, mely a fogyasztói döntés szempontjából lényegesnek minősül.

Ezt támasztja alá az eljárás alá vont vállalkozások előadása is, miszerint az álláspontjuk szerint egyébként nem kötelező jótállást vállalták jogszabályi előírás hiányában is, vállalta az esetleg ezzel járó többletkiadásokat.

13. A jelen eljárás megindítása éppen azzal függött össze, hogy az eljárással érintett személygépkocsik értékesítésekor a jótállással kapcsolatos írásbeli tájékoztató, illetve szóbeli tájékoztatás alkalmas volt-e a megtévesztésre, vagy sem.

Az iratoknál fellelhető írásbeli tájékoztató két állítást tartalmazott.

Az egyik állítás szerint a gyártó által előírt szervizeket bármely hivatalos márkaszerviz ellátja. (Az állítás nem tért ki arra, hogy ez ingyenesen vagy ellenérték fejében történik-e.)

A másik állítás a jótállási javítások helyét egy szlovákiai márkaszervizhez kötötte.

A Versenytanács álláspontja szerint a két állítás egymásnak tartalmilag nyilvánvalóan ellentmondott, mivel a hivatalos márkaszerviz esetleges ingyenes igénybevehetősége mellett értelmezhetetlen egy szlovákiai, (név megjelölése nélküli) márkaszerviz igénybevétele is, ugyanolyan feltételek mellett, vagyis ingyenesen.

Fentiek, és az ezt kísérő, esetleg az irat megmutatása nélkül elhangzott szóbeli tájékoztatások – melyek tartalmára a tanúk ellentmondó nyilatkozatokat tettek – a Versenytanács álláspontja szerint a megtévesztésre alkalmasság vizsgálatát tették szükségessé, figyelembe véve azt is, hogy nem mindennapos használati tárgyról, hanem nagy értékű, ritkábban vásárolt áru vásárlásáról volt szó.

Figyelembe vette a Versenytanács azt is, hogy a fogyasztók tudomással bírtak arról, hogy a gépkocsik túltároltnak minősülnek, vagyis gyártási évük szerint nem tekinthetők új gépkocsinak.

Fentiek alapján a Versenytanács – mérlegelése körében – arra a megállapításra jutott, hogy a nem mindennapos szükségletet kielégítő, a „0” km-es személygépkocsik között sajátos tulajdonságú (túltárolt) áruhoz kapcsolódó jótállás kapcsán – éppen az ellenmondó írásbeli információk miatt – az ésszerű fogyasztói szokásoknak megfelelően a szerződések megkötését megelőzően tisztázni kellett volna a forgalmazás valós feltételeit, vagyis a megtévesztésre alkalmasság nem állapítható meg.

A szóbeli tájékoztatás tartalmára vonatkozóan – érdemi bizonyítékok hiányában – a jogellenesség nem volt megállapítható.

14. Megjegyzi a Versenytanács, hogy a jelen eljárásban vizsgált magatartás csak a szerződések megkötését megelőző időpontig vizsgálható a Gazdasági Versenyhivatal által.

A szerződési ajánlat, és a szerződések tartalma, a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása körében, jogellenesség megállapítására alkalmasan, nem vizsgálható, ez utóbbi körben történt esetleges tévedés, vagy megtévesztés a Ptk 210. §-a alapján kizárólag a bíróság által bírálható el, vagyis ezen magatartásokra a Tpv. tárgyi hatálya (Tpv. 1. §) nem terjed ki.

Fenti okból a Versenytanács mellőzte a különböző szerződések megkötésének folyamatában átadott – és a jelentésben is rögzített - iratok érdemi vizsgálatát, melyeknek csak abból a szempontból lehetett volna jelentősége a versenyfelügyeleti eljárásban, hogy azok beváltják-e a szerződés megkötését megelőzően megjelent reklámok vagy tájékoztatások (eljárásban feltárt) ígéretét.

Budapest, 2004. december 2.